

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-480/1
22/02/2023. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Виктимитет старих лица”, кандидата Михајловић Јоване, број досјеа М002/21-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 22/02/2023. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

**Катедри за кривичноправне науке
Правног факултета Универзитета у Нишу**

На седници Катедре за кривичноправне науке која одржаној 14.02.2023. године на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „Виктимитет старих лица“, кандидата Јоване Михајловић, бр. индекса М002/21-О. Комисија, после детаљног прегледа мастер рада подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом: „Виктимитет старих лица“ кандидата Јоване Михајловић је написан на 94 страница компјутерски обрађеног текста, без прореда. Кандидат је цитирање вршио у фуснотама (укупно 151). Литерарну подлогу рада чини 50 домаћих и иностраних извора књига, монографија, библиографских јединица (учбеника, приручника, коментара закона, стратегија, законских текстова и статистичких података) уз друге бројне научне и стручне радове објављене у часописима, реферате са саветовања и електронске изворе.

Структурално је рад подељен у тринаест делова: 1) Теорије старења, 2) Демографска слика особа старије доби у Републици Србији, 3) Упоредна пракса, 4) Облици злостављања старих лица, 5) Значајне константе код злостављања старих лица у породици, 6) Знакови који упућују на насиље над особама старије доби у установама, 7) Превенција занемаривања и злостављања старијих особа у установама, 8) Фактори ризика за насиље над старим особама, 9) Теоријска објашњења насиља над старим лицима, 10) Међународни документи којима се регулише положај старијих особа, 11) Домаће норме

којима се регулише правни положај и заштита старих лица од свих облика виктимизације/ дискриминације, 12) Стратегија заштите (оквирни предлог мера превенције у развијеним земљама и код нас), 13) Емпиријско истраживање, укључујући и увод, закључна разматрања, попис коришћене литературе, сажетак и кључне речи на српском и енглеском језику и биографију студента.

У уводу (стр. 4-6) кандидат је изложио предмет свог рада указујући на сам појам старења као неодвојивог сегмената у животу људи. Појмовно одређује значење појмова „старење“ и „старост“. Указује на то да, иако се ови феномени проучавају већ вековима, не постоји јасна и прецизно одређена дефиниција старости. Даље указује на различита појмовна одређења и дефиниције старости, осврћући се на дефиниције које су истакли Хипократ и Аристотел. Рад прати историјски развој оснивања дома за збрињавање старих лица, као и када је почело да се поима питање проблема старих особа. У даљем току уводног излагања кандидат је указао на широк спектар различитих питања која је обрадио у свом раду, а која се односе на питање старости, социјалне заштите поводом старости, старих особа, са посебним освртом на промене које су извршене у погледу њиховог социјалног статуса. Такође, кандидат као разлоге због којих је извршио одабир ове теме, наводи да своје интересовање за овај предмет базира на томе да се ради о лицима која се налазе у неповољном положају, а да се наше друштво не бави довољно питањем старих.

У првом делу мастер рада под називом „Теорије старења“ (стр. 6-13) кандидат је дефинисао појам старења и прави разлику између примарног и секундарног старења. Према општеприхваћеној подели прави се разлика на: 1) Биолошке теорије старења, 2) Психолошке теорије старења, 3) Социолошке теорије старења. Посебну пажњу посвећује биолошким, психолошким и социолошким особинама старих лица, наводећи на који начин оне утичу на виктимитет старих лица. Кандидат детаљно наводи које то промене човеково тело трпи током живота и како те промене утичу на њихов положај у породици, али и у самом друштву.

Други део (стр. 13-15) посвећен је приказивању демографска слике у Републици Србији. Кандидат је у раду путем табела приказао како се мењао број становника током

различитих година, који су то демографски показатељи и број становника по полу и одређеним старосним групама. Такође, у раду је приказан и процењени број становника за 2019.годину. Такође, указује да се процес демографског старења становништва манифестује ниским и стално опадајућим учешћем младих и високим и континуирано растућим уделом старих у укупном становништву.

Трећи део (стр. 15-21) односи се на упоредну праксу у различитим државама Европе али и САД-а. Рад прати националне регулативе широм света, с обзиром на различит начин регулисања положаја старијих особа а који се пре свега огледа у постојању прописа усмерених на превенцију и реакцију на злостављање и занемаривање. Структурално обухваћена је регулатива у англосаксонском систему, нарочито у САД-у и Канади, са приказом теста тзв.“ EASI“ тест, који лекару треба да указује на постојање злостављања, затим регулативу на нивоу држава Европе. Кандидат прави паралелу између домаћег законодавства и регулатива у овим државама.

Четврти део (стр.21-33) под називом „Облици злостављања старих особа“ односи се, пре свега, на појмовно одређење злостављања као и начина вршења оваквих аката. Злостављање старих особа је појава која се прожима кроз историју. Почетак можемо наћи у делима Хеисода, Херодота и Старбоне, затим Марка Пола и али, такође, постоје и примери бројних обичаја напуштања старих особа који постоје у нашем народу. Истакнути су знаци који указују на злостављање старих особа као и подела с обзиром на различите критеријуме. С обзиром на начин злостављања разликује : 1) Психичко злостављање, 2) Физичко злостављање, 3) Сексуално злостављање, 4) Финансијско(економско) злостављање, 5) Занемаривање, а које је кандидат детаљно описао у раду наводећи примере из праксе. Затим, ако се као критеријум узме место на коме се радња предузима, разликује : 1) Насиље над старим особама у породици, 2) Насиље над старим лицима у установи. Насиље над старим лицима се најчешће догађа у оквиру породице, било да се ради о породици у којој живи више генерација или где старе особе живе саме. Међутим, велики је број старих лица која су злостављана у установи у којој су смештене, а то могу бити: старачки домови, болнице, установе за трајну бригу и негу, домови за психички болесне старије особе, геронтолошки центри.